

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 20.05.2024

§ 54

Hallintosäännön muuttaminen

1523/00.01.01.00/2024

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Henkilöstöjohtaja Mira Keitaanranta p. 050 559 4065

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti

1. hyväksyä liitteen mukaiset hallintosäännön yleiset määräykset, kaupunginvaltuustoa koskevat säännöt sekä kaupunginhallitusta ja konsernihallintoa ja elinvoiman palvelualueetta koskevat erillissäännöt toimivaltataulukkoineen siten, että hallintosääntöön sisällytetään valtuutettu Sonja Falkin tekemät lisäys- ja muutosesitykset sivuille 22–23 "Yhteiset talousasiat" toimivaltataulukon otsikon "Osakkeet ja osuudet" alle,
2. että hallintosäännön muutokset tulevat voimaan 1.6.2024,
3. että elinvoimajohtaja johtaa palvelualuejohtajana elinvoiman palvelualueetta 1.6.2024 alkaen, ja
4. lakkauttaa konsernipalvelujohtajan viran 1.6.2024.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto päättää

1. hyväksyä liitteen mukaiset hallintosäännön yleiset määräykset, kaupunginvaltuustoa koskevat säännöt sekä kaupunginhallitusta ja konsernihallintoa ja elinvoiman palvelualueetta koskevat erillissäännöt toimivaltataulukkoineen,

2. että hallintosäännön muutokset tulevat voimaan 1.6.2024,
3. että elinvoimajohtaja johtaa palvelualuejohtajana elinvoiman palvelualueita 1.6.2024 alkaen, ja
4. lakkauttaa konsernipalvelujohtajan viran 1.6.2024.

Käsittely

Keskustelun kuluessa valtuutettu Sonja Falk teki seuraavan muutosehdotuksen:

”Esitän, että hallintosäännön ”Yhteiset talousasiat” päätösvaltataulukossa sivuilla 22–23 tehtäisiin otsikon ”Osakkeet ja osuudet” alle Lahti Aquaa ja Lahti Energiaa koskeva lisäys, joka lisäisi valtuuston toimivaltaa. Esityksen mukaan näiden yhtiöiden kohdalla myyntilinjaus riippumatta osuuden suuruudesta tuotaisiin valtuuston päätettäväksi. Kaupan toimeenpanevan operatiivisen tason päätöksen, joka sisältää usein liikesalaisuuksien piiriin kuuluvia yksityiskohtia, tekisi kaupunginhallitus valtuuston linjauksen mukaisesti sekä myös hankintapäätöksen, mikäli aiemmin myytyjä osuuksia joskus tulevaisuudessa haluttaisiin ostaa etuosto-oikeudella takaisin. Tällä esitetyllä muutoksella varmistettaisiin ja turvattaisiin, että mikäli valtuusto päättää tänään edetä Lahti Energiaa koskevassa kumppanuusselvityksessä eteenpäin mahdollinen tuleva myyntilinjaus tulisi vielä teidän valtuutettujen päätettäväksi.

Strategisesti keskeisten yhtiöiden osalta valtuuston näkemystä on syytä kysyä, mikäli päätösvallasta eli enemmistöosuuksista aiotaan luopua eli näiden yhtiöiden kohdalla toimivalta säilyisi kuten se nykyään on eli strategisesti keskeisten yhtiöiden osalta ei tulisi muutosta.

Mutta sen sijaan vähempimerkityksellisten yhtiöiden osalta käytäntöjä sujuvoitettaisiin niin, että kaupunginhallituksella olisi enemmän toimivaltaa ja näin sitten pystyttäisiin tekemään näitä päätöksiä paremmin.”

Valtuutettu Sonja Falkin tekemä muutosehdotus taulukkomuodossa:

Lisätään ja muutetaan hallintosäännön sivulle 22-23 "Yhteiset talousasiat" toimivaltataulukkoon seuraava teksti otsikon "Osakkeet ja osuudet" alle:

OSAKKEET JA OSUUDET	KV	KH	Jaostot	Lautakunta	Viranhaltija
<p>Lahti Energia Oy ja Lahti Aqua Oy:n osakkeet</p> <ul style="list-style-type: none"> - myyntilinjaus - lopullinen kauppa - hankinta 	X	X X			
<p>Muiden konserniohjeen mukaisten strategisesti tärkeiden tytäryhtiöiden enemmistöosuuden myynti</p> <ul style="list-style-type: none"> - myyntilinjaus - lopullinen kauppa 	X	X			
<p><i>(Poistetaan: Myynti tai muu järjestely tilanteessa, jossa määräysvalta menetetään tai jonka vaikutukset kaupungin asemaan ovat verrattavissa määräysvallan menettämiseen.)</i></p>					
<p>Muiden osakkeiden ja osuuksien hankinta, myynti ja muussa tilanteessa tapahtuva luovuttaminen tai vaihtaminen</p> <ul style="list-style-type: none"> - > 50.000 € - </= 50.000 € 		X			Kaupunginjohtaja
<p>Asunto-osakeyhtiön tai kiinteistöyhtiön hankinta, luovuttaminen ja vaihtaminen alaisensa yksikön osalta</p> <ul style="list-style-type: none"> - > 500.000 €/päätös - </= 500.000 €/päätös 			X	Kympla	Kaupunkiympäristön palvelualuejohtaja/ toimitilajohtaja

Ehdotusta kannatettiin.

- - - - -

Keskustelun kuluessa valtuutettu Ulla Vaara teki seuraavan muutosehdotuksen:

”Osakkeet ja osuudet: Lisätään ja muutetaan hallintosäännön sivulle 22–23 ”Yhteiset talousasiat” toimivaltataulukon tekstit otsikon ”Osakkeet ja osuudet” alle:

Lahti Energian ja Lahti Aquan myyntilinjauksesta päättää kaupunginvaltuusto, lopullisesta kaupasta päättää kaupunginvaltuusto ja, jos jotain hankittavaa on, niin siitä päättää myös kaupunginvaltuusto.

Konserniohjeen mukaiset muut strategisesti merkittävät tytäryhtiöt, samalla tavalla kaupunginvaltuusto päättää näistä, niin linjauksesta kuin kaupasta.

Ja, muiden yhtiöiden kohdalla myyntilinjaus tulee kaupunginvaltuustolle, lopullinen kauppa kaupunginhallitukselle, samalla tavalla hankintojen suhteen toimitaan.

Näillä muutoksilla kaupunginvaltuuston valtaa korostetaan kaupungin ylimpänä päättävänä elimenä ja ennakoitavuus paranee, kun tiedetään mitä suunnitellaan myytäväksi ja hankittavaksi. Isot myynti- ja ostopäätökset kuuluvat valtuustolle, eivät kaupunginhallitukselle, saati jaostoille. Ne ovat valmistelu- ja toimeenpanoelimiä kyseisten asioiden osalta. Nämä muutokset eivät ole tietenkään automaattinen lupa myyntiin tai sen estämiseen vaan sillä saadaan lisättyä valtuutetuille se valta, minkä lahtelaiset äänestäjät ovat teille antaneet vaaleissa.”

Valtuutettu Ulla Vaaran tekemä muutosehdotus taulukkomuodossa:

Lisätään ja muutetaan hallintosäännön sivulle 22-23 ”Yhteiset talousasiat” toimivaltataulukkoon seuraavat tekstit otsikon ”Osakkeet ja osuudet” alle:

OSAKKEET JA OSUUDET	KV	KH	Jaostot	Lautakunta	Viranhaltija
Lahti Energian ja Lahti Aquan					
- myyntilinjaus	X				
- lopullinen kauppa	X				
- hankinta	X				
Konserniohjeen mukaiset muut strategisesti tärkeät tytäryhtiöt					
- myyntilinjaus	X				
- lopullinen kauppa	X				
- hankinta		X			
Muut yhtiöt					
- myyntilinjaus	X				
- lopullinen kauppa		X			
- hankinta		X			
Muiden osakkeiden ja osuuksien hankinta, myynti ja muussa tilanteessa tapahtuva luovuttaminen tai vaihtaminen					
- > 50.000 €		X			
- </= 50.000 €					Kaupunginjohtaja
Asunto-osakeyhtiön tai kiinteistöyhtiön hankinta, luovuttaminen ja vaihtaminen alaisensa yksikön osalta					
- > 500.000 €/päätös			X	Kympla	
- </= 500.000 €/päätös					Kaupunkiympäristön palvelualuejohtaja/ toimitilajohtaja

Ehdotusta kannatettiin.

Julistettuaan keskustelun päättyneeksi puheenjohtaja totesi, että edellä on tehty kaksi toisistaan poikkeavaa kannatettua muutosehdotusta.

Puheenjohtaja totesi, että valtuutettu Sonja Falk valtuutettu Jouni Kaikkosen kannattamana oli tehnyt ensimmäisen edellä mainitun kannatetun muutosehdotuksen. Puheenjohtajan selostus hyväksyttiin.

Puheenjohtaja totesi, että valtuutettu Ulla Vaara valtuutettu Jetta Laakson kannattamana oli tehnyt toisen edellä mainitun kannatetun muutosehdotuksen. Puheenjohtajan selostus hyväksyttiin.

Tämän jälkeen puheenjohtaja esitti äänestettäväksi, että ne, jotka kannattavat valtuutettu Falkin muutosehdotusta, äänestävät jaa, ja ne, jotka kannattavat valtuutettu Vaaran muutosehdotusta, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritetussa äänestyksessä todettiin, että valtuutettu Falkin muutosehdotusta kannatti 37 valtuutettua ja valtuutettu Vaaran muutosehdotusta 22 valtuutettua. Äänestysluettelo on pöytäkirjan liitteenä: Liite 1/54 §.

Tämän jälkeen puheenjohtaja esitti äänestettäväksi valtuutettu Falkin muutosehdotuksesta siten, että ne, jotka kannattavat kaupunginhallituksen ehdotusta, äänestävät jaa, ja ne, jotka kannattavat valtuutettu Falkin muutosehdotusta, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritetussa äänestyksessä todettiin, että kaupunginhallituksen ehdotusta kannatti 16 valtuutettua ja valtuutettu Falkin muutosehdotusta 43 valtuutettua. Äänestysluettelo on pöytäkirjan liitteenä: Liite 2/54 §.

Kaupunginvaltuusto näin ollen hyväksyi kaupunginhallituksen päätösehdotuksen sisällyttäen valtuutettu Falkin tekemät lisäys- ja muutosesitykset hallintosäännön sivuille 22–23 "Yhteiset talousasiat" toimivaltataulukkaan otsikon "Osakkeet ja osuudet" alle.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 29.04.2024

§ 172

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

"Kaupunginvaltuusto päättää

1. hyväksyä liitteen mukaiset hallintosäännön yleiset määräykset, kaupunginvaltuustoa koskevat säännöt sekä kaupunginhallitusta ja konsernihallintoa ja elinvoiman palvelualueita koskevat erillissäännöt toimivaltataulukoiheen,
2. että hallintosäännön muutokset tulevat voimaan 1.6.2024,
3. että elinvoimajohtaja johtaa palvelualuejohtajana elinvoiman palvelualueita 1.6.2024 alkaen, ja
4. lakkauttaa konsernipalvelujohtajan viran 1.6.2024."

Perusteluosa

Hallintosäännön ehdotettua muutosta on käsitelty kaupunginhallituksessa 8.4.2024 (§ 138), jolloin asia palautettiin uudelleen valmisteluun.

Tavoitteena oli, että kaupunkiorganisaatiota arvioitaisiin laajemmin ja hallintosäännöstä päätettäisiin myöhemmin. Hallintosäännön uudistusta on kuitenkin syytä edistää, jotta konsernihallinnon johtamiseen liittyvät määräykset ja käytänteet saadaan ratkaistua pysyväisluonteisesti.

Elinvoiman palvelualueen perustaminen on aikataulullisesti tässä vaiheessa

tarpeellista erityisesti TE-uudistuksen valmistelun johdosta. Lisäksi kaupungilla on käynnissä taloushallinnon järjestelmän uudistus, johon liittyvät aikataulut edellyttävät talouden organisaatio- ja kustannuspaikkarakenteisiin liittyvien teknis-hallinnollisten muutosten tekemistä ennen kesää. Kaupungin palvelualueiden organisaatioiden ja resurssitarpeiden kokonaisvaltaista tarkastelua jatketaan edelleen ja laajempi toiminnallinen kokonaisuus tuodaan päätettäväksi myöhemmin.

Hallintosäännön organisaatioon liittyvät muutosehdotukset

Konsernihallinnon ja kaupunginjohtajan suorassa alaisuudessa olevaa organisaatiota esitetään muutettavaksi 1.6.2024 alkaen. Muutos edellyttää hallintosäännön muuttamista. Uudistusta on käsitelty työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnissa ja hyvinvointialueilla annetun lain 4 §:n mukaisesti työnantajan ja henkilöstön välillä yhteistoimintamenettelyssä niiden johtajien/päälliköiden kanssa, joihin muutoksen arvioidaan kohdistuvan. Asiaa on käsitelty myös kaupungin yhteistoimintaryhmässä 25.3.2024.

Esitetyt muutokset ovat nähtävissä liitteessä. Merkittävimmät muutokset kohdistuvat henkilöorganisaatioon:

- konsernipalvelujohtajan viran lakkauttamisen vuoksi konsernipalvelujohtaja poistetaan hallintosäännöstä ja tehtäviä siirretään muille viranhaltijoille
- kaupunginjohtajan sijaiset määrää kaupunginhallitus
- nykyinen konsernihallinnon palvelualue jakautuu elinvoiman palvelualueeseen ja suoraan kaupunginjohtajan johtajan alaisuudessa toimivaan konsernihallinnon vastuualueeseen

- viestintäpalvelut siirtyy konsernihallinnon vastuualueelle, kuten myös Lahden Tilakeskus
- elinvoiman palvelualueetta johtaa elinvoimajohtaja
- konsernihallinnon vastuualueen johtajana toimii oman viran ohella kaupunginhallituksen määräämä viranhaltija. Mitä hallintosäännössä määrätään palvelualuejohtajasta, sovelletaan konsernihallinnon johtajaan.
- konserni- ja tilajaoston esittelijänä toimii toimitilajohtajan lisäksi omistajaohjauksen johtaja (nimikemuutos, nykyinen nimike konserniohjauksen päällikkö).

Hallintosäännön muutoksella määrätään, että elinvoiman palvelualueetta johtaa 1.6.2024 alkaen elinvoimajohtaja. Kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 23 §:n mukaan toistaiseksi voimassa olevaan virkasuhteeseen ottamisesta päättävä kunnan tai hyvinvointialueen viranomaisen voi varattuaan viranhaltijalle tilaisuuden tulla kuulluksi päättää, että viranhaltijan virantoimitusvelvollisuutta muutetaan, jos toiminnan uudelleen järjestely tai muu perusteltu syy sitä edellyttää. Organisaation uudistamista on käsitelty elinvoimajohtaja Elina Laavin kanssa, joka on antanut suostumuksen virantoimitusvelvollisuuden muutokselle. Asiaa on käsitelty myös 31.7.2024 asti viransijaisena toimivan Henna Eskonsipo-Bradshaw:n kanssa.

Muut hallintosäännön muutokset

Lahden kaupungin organisaatio on siirtynyt sukupuolineutraalien tehtävänimikkeiden käyttöön. Hallintosäännössä esimies korvataan esihenkilöllä.

Henkilöstöasioiden toimivaltataulukossa KH:n taseyksiköiden johtajan toimivaltaa on muutettu vastaamaan muiden konsernihallinnon palveluyksiköiden johtajien toimivaltaa. Henkilöstöasioiden toimivaltataulukkoa on muutoin päivitetty vastaamaan muuttunutta lainsäädäntöä ja käytänteitä.

Haasteiden ja tiedonantojen vastaanotto sekä kaupungin edun valvontaa koskevaa 31 § on täsmennetty luettavuuden parantamiseksi.

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus

Toimenpiteet

Kv: säädöskokoelma